Dosarul nr. 2a-3360/23
(2-19175475-02-2a-30082023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Dan Sîrbu

D I S P O Z I T I V U L D E C I Z I E I

31 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Iurie Cotruță și Ion Țurcan
Grefier: Elena Mortu

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de Mitrofan Valeriu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 mai 2023, emisă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva OUP Roman Țarălungă cu privire la obligarea pârâtului să aducă scuze oficiale în numele statului, și repararea prejudiciului moral,

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de Mitrofan Valeriu.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 mai 2023, emisă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva OUP Roman Țarălungă cu privire la obligarea pârâtului să aducă scuze oficiale în numele statului, și repararea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Nelea Budăi

Judecătorii: Iurie Cotruță

Ion Țurcan

Dosarul nr. 2a-3360/23
(2-19175475-02-2a-30082023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Dan Sîrbu

D E C I Z I E

31 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău
În componența:
Președintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Iurie Cotruță și Ion Țurcan
Grefier: Elena Mortu

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de Mitrofan Valeriu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 mai 2023, emisă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva OUP Roman Țarălungă cu privire la obligarea pârâtului să aducă scuze oficiale în numele statului, și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La data de 31 octombrie 2019, Mitrofan Valeriu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva ofițerului de urmărire penală - Țarălungă Roman cu privire la obligarea pârâtului să aducă scuze oficiale în numele statului, și repararea prejudiciului moral.

La 30 septembrie 2020, Mitrofan Valeriu a depus o cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei, în mod solidar, din contul Ministerului Justiției al RM și a ofițerului de urmărire penală Țarălungă Roman care a condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Mitrofan Valeriu, și obligarea ofițerului de urmărire penală Țarălungă Roman să aducă scuze oficiale în numele statului care a fost suport neîntemeiat urmăririi penale, în formă scrisă la locul de muncă – *****, în Monitorul Oficial, posturile de televiziune Moldova 1, ProTV Moldova, Prime TV și Publika TV.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în anul 2004, la comanda reprezentanților Partidului Comunist, care la acel moment erau la putere, față de Mitrofan Valeriu au fost intentate peste 15 cauze penale.

Astfel, la 09 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion, a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010329; - La 10 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010369; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010367; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010368; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010370; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010371.

De asemenea, la 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010367; - La 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010330; - La 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010367.

La 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion, a emis rezoluția privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010447, rezoluție contrasemnată de procurorul Dulgheru Ion.

La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010328; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu

în dosarul penal nr. 2004010329; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010371; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010370; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010368; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010447; - La 25 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena a emis propunere de conexare a cauzelor penale nr. 2004010328, 2004010329, 2004010330, 2004010367, 2004010368, 2004010369, 2004010370, 2004010371, 2004010447, fiindu-i atribuit un singur număr 2004010328, la aceeași dată fiind emisă și ordonanță de conexare a cauzelor penale.

La 18 iunie 2004, ofițerul de urmărire penală, Dogaru Elena a emis ordonanță de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu, în dosarul penal nr. 2004010328, contrasemnată de procurorul Dulghieru Ion.

La 18 iunie 2004, procurorul Dulghieru Ion a emis ordonanță de aplicare a măsurii preventive față de învinuitul Mitrofan Valeriu.

La 18 iunie 2004, procurorul Dulghieru Ion emis ordonanța de a nu părăsi localitatea în privința învinuitului Mitrofan Valeriu.

Ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis propunere cu privire la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, care a fost adresată procurorului sectorului Centru, Morozan Marin, pentru eliberarea unui mandat de arest pe un termen de 30 de zile.

La 14 septembrie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis două rezoluții privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarele penale nr. 2004011238 și nr. 2004011239, procuror Garaba Iurie.

La 15 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău, Nadejda Agatii, a emis ordonanță de conexare a cauzelor penale nr. 2004011238 și 2004011239, la cauza penală nr. 2004010328, oferindu-i numărul de înregistrare 2004010338.

La 23 septembrie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena a întocmit proces-verbal de reținere a lui Mitrofan Valeriu.

La 23 septembrie 2004, ofițerul de urmărire penală Buzulan Eugeniu a întocmit proces-verbal de percheziție corporală în privința lui Mitrofan Valeriu.

La 24 septembrie 2004, Judecătoria Centru mun. Chișinău a emis încheiere prin care a eliberat mandat de arest pentru 30 de zile pe numele lui Mitrofan Valeriu, cu reținerea acestuia din sala de judecată.

La 24 septembrie 2004, judecătorul Ion Busuioc din cadrul Judecătoriei Centru mun. Chișinău a emis încheiere prin care a admis demersul procurorului Agatii Nadejda și a eliberat mandat de arestare preventivă pe un termen de 20 zile.

La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda, a emis ordonanță de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu; - La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a întocmit proces-verbal de audiere a învinuitului Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010328; - La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a întocmit proces-verbal de informare a învinuitului Mitrofan Valeriu despre terminarea urmăririi penale în dosarul nr. 2004010328; - La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a întocmit proces-verbal de prezentare învinuitului Mitrofan Valeriu a materialelor de urmărire penală în dosarul nr. 2004010328.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2004, a fost admis recursul apărătorului lui Mitrofan Valeriu, cu casarea încheierii Judecătoriei Centru mun. Chișinău și mandatului de arest din 24 septembrie 2004 și, pronunțarea unei noi hotărâre prin care, demersul procurorului privind arestarea preventivă a învinuitului Mitrofan Valeriu, a fost respinsă, eliberându-l de sub arest din sala de judecată.

La 08 octombrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a emis ordonanță de aplicare a măsurii preventive față de învinuitul Mitrofan Valeriu de a nu părăsi localitatea. La aceeași dată, procurorul a înaintat lui Mitrofan Valeriu rechizitoriul.

La 05 ianuarie 2005, procurorul în Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău, Alexa Iurie a emis rezoluție privind încheierea urmăririi penale în dosarul penal nr. 20050053, contrasemnată de procurorul Marin Morozan.

La 18 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Țarălungă Roman a întocmit proces-verbal privind pornirea urmăririi penale în dosarul penal nr. 2005010075 față de Mitrofan Valeriu, procuror Iurie Alexa.

La 19 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel, a întocmit rezoluția de începere a urmăririi penale față de Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2005010081.

La 19 ianuarie 2005, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Alexa Iurie a emis ordonanță de conexare a cauzelor penale nr. 2005010053, 2005010075, 2005010081, într-o singură cauză penală sub nr. 2005010053.

La 28 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010075.

La 28 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a întocmit proces-verbal de audiere a bănuitului Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010075.

La 28 martie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a întocmit proces-verbal de audiere suplimentară a bănuitului Mitrofan Valeriu.

La 14 aprilie 2005, ofițerul de urmărire penală emite propunere de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010053 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b, c, d, art. 195 alin. (1) și art. 238 din Codul penal, propunere care a fost aprobată de șeful serviciului urmărire penală, Florea Vasile.

La 05 aprilie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel, a întocmit demers privind prelungirea termenului exercitării urmăririi penale în dosarul penal nr. 2005010053, unde Mitrofan Valeriu avea calitatea de învinuit, demers aprobat de șeful Secției urmărire penală, Florea Vasile și de procurorul Bîstrițchi Alexandru.

La 20 aprilie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a emis ordonanță de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010053 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (1) și art. 361 alin. (1) din Codul penal.

La 20 aprilie 2005, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Alexa Iurie a emis ordonanță de aplicare a măsurii preventive față de învinuitul Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010053, la aceeași dată, fiind emis și rechizitoriu.

Prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006, Mitrofan Valeriu a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 352 alin. (2) lit. a), e), din Codul penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, dar a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal și, în baza acestei norme, i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. S-a indicat, că termenul de ispășire a pedepsei de calculat din 20 noiembrie 2006, ora 15:15, din momentul reținerii, iar măsura de reprimare a inculpatului s-a schimbat de la angajamentul de nepărăsire a localității cu arest preventiv imediat din sala de judecată. S-a inclus în termenul de ispășire a pedepsei și termenul aflării sub arest din 23 septembrie 2004 până la 30 septembrie 2004.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2007, s-a admis cererea înaintată de Mitrofan Valeriu, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006, în partea condamnării lui Mitrofan Valeriu și s-a pronunțat o nouă decizie prin care s-a stabilit o pedeapsă de 8 luni de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere pe un termen de 2 ani.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2007, sa casat decizia Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2007 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Mitrofan Valeriu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, acesta fiind eliberat din sala de judecată, fără privarea de dreptul de a ocupa careva funcții sau de a exercita o anumită formă de activitate.

Reclamantul a menționat că, decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2007, a fost contestată la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, iar prin hotărârea CtEDO din 15 aprilie 2013, Curtea a constatat în unanimitate încălcarea art. 3 din Convenție, cu șase voturi pentru și unul împotrivă, a constatat încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție, iar cu unanimitate de voturi a constatat că a avut loc încălcarea art. 13 din Convenție.

Astfel, reclamantul a relatat că, la 23 noiembrie 2013, a depus recurs în anulare împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2007, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2014, sa admis cererea de revizuire depusă de Mitrofan Valeriu, fiind dispusă rejudecarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, s-a respins ca depus peste termen apelul declarat de procurorul în Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău - Sîli Radu, s-a admis apelul declarat de avocatul Bodrug Alexandru în interesele lui Mitrofan Valeriu, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006 și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, procesul penal în privința lui Mitrofan Valeriu în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal, s-a încetat pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, cu încetarea de drept a măsurii preventive – arestul preventiv.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2015, s-a admis recursul ordinar declarat de inculpatul Mitrofan Valeriu în propria cauză penală, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, s-a admis apelul avocatului Bodrug Alexandru în numele și interesele inculpatului Mitrofan Valeriu, s-a casat sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006 și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: Mitrofan Valeriu în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal, s-a achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, reclamantul susține că, datorită acțiunilor abuzive și ilegale ale ofițerului de urmărire penală Țarălungă Roman, a fost privat în mod ilegal de

posibilitatea de a munci în calitate de profesor pe parcursul perioadei de timp 20 noiembrie 2006 – 24 aprilie 2018, perioadă ce constituie 11 ani 5 luni.

De asemenea, consideră că prejudiciul moral cauzat lui, datorită acțiunilor ilegale și abuzive ale lui Țarălungă Roman, este enorm și se argumentează după cum urmează: - timp de 11 ani 5 luni a fost lipsit de dreptul de a-și exercita profesia obținută la Universitatea de Stat, nu a avut posibilitatea să meargă la cursurile de recalificare organizate de Ministerul Educației în domeniul în care a activat, fiindcă, în această perioadă au avut loc o mulțime de evenimente și modificări în programele de studii și curricula; - procesul dat a avut pentru reclamant un impact negativ destul de mare, care se exprimă și prin faptul că pe parcursul acestei perioade a fost nevoit să exerseze și alte profesii, pentru a-și întreținere familia, profesii ce nu au nimic cu profesia pe care o exercita la colegiu; - timp de 11 ani 5 luni, a fost privat ilegal de dreptul de a exercita funcția de profesor, a fost lipsit de dreptul de a obține vreun grad didactic sau seminare, cursuri de perfecționare; - elevii și studenții sub influența ilegalităților comise de directorul Valeriu Pelivan și-au schimbat atitudinea și impresia față de reclamant, stima și respectul care prin muncă a fost câștigat și acumulat pe parcursul a 21 ani de activitate în această instituție într-o singură zi a fost distrugă, ca rezultat fiind izgonit din domeniul educației; - un impact dezastruos pentru familia reclamantului a avut eliberarea sa din funcția de profesor pentru faptele pe care nu le-a comis, din motiv că soția și copilul minor pe care-i avea la întreținere le-au perceput destul de bolnăvicios și cu teama care se exprimă prin lipsa sucursalelor de existență; - eliberarea ilegală din funcție a influențat negativ asupra comportamentului fiului reclamantului, care mereu în discuții era întrebat de foștii elevi ai lui Mitrofan Valeriu, studenți și profesorii din colegiu, de ce s-a întâmplat așa ceva și ce va face tatăl acestuia; - durerea sufletească a fost amplificată la constatarea faptului că fiul reclamantului a fost izolat o perioadă îndelungată de timp de colegii de liceu și cei de la locul de trai, purtând în suflet amprenta unui copil de profesor care a fost afară de la lucru din instituția unde fiul își continua studiile, fapt ce a sporit amplificarea unor afecțiuni de ordin moral și psihic de ordin moral și psihic în procesul de instruire și comunicare cu semenii săi; - o durere enormă sufletească pe care niciodată nu va fi posibil de recuperat a fost cauzată și părinților reclamantului, care nu puteau înțelege cum a fost posibil ca fiul lor, fiind un elev care a absolvit școala din sat cu mențiune, a ajuns să fie eliberat din instituția în care a activat timp de 21 ani consecutiv, de către instanțele de judecată, fără a intra în esența litigiului, ei nu au putut să înțeleagă și era de neconceput să înțeleagă de ce reclamantul nu profesează în domeniul în care și-a făcut studiile; - acțiunile ilicite ale ofițerului de urmărire penală Roman Țarălungă și ale directorului Valeriu Pelivan și a instanțelor de judecată, odată cu eliberarea ilegală din funcție, i-au creat o durere psihologică și sufletească îndeosebi în cazurile când se întâlnea cu

foști absolvenți și unii profesori cu care a activat timp de 21 ani, toți îl întrebau de ce s-a întâmplat așa ceva, iar reclamantul nu avea argumentele necesare, din motiv că exista o decizie a instanței de judecată la acel moment, care nu i-a permis restabilirea în funcție; - 11 ani 5 luni de înjosire, umilință, din viață pierduți prin lipse interminabile cu instanțele naționale și directorul Valeriu Pelivan, director care tip de 16 ani este în funcție; - motivul prin care Curtea Supremă de Justiție i-a respins recursul privind anularea ordinului și restabilirea în funcție, menționând că totuși reclamantul a fost recunoscut vinovat și nu a fost achitat și informația pe pagina web a instanțelor de judecată unde este păstrată inscripția precum că, Mitrofan Valeriu a fost condamnat în baza art. 190 din Codul penal, i-au cauzat enorme emoții negative și pagube morale inestimabile; - pe parcursul a 11 ani 5 luni, reclamantul a încercat de zeci de ori să se angajeze în unele instituții de profil, conform specialității indicată în diploma de studii, dar toți se uitau straniu și îi dădeau un răspuns negativ; - pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, accesând numele Mitrofan Valeriu, apare de nenumărate ori inscripția acuzat pentru „escrocherie”.

Prin ultima cerere de concretizare, Mitrofan Valeriu a solicitat obligarea pârâtului ofițerul de urmărire penală - Roman Țarălungă, să aducă scuze oficiale în numele statului și să repare prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 mai 2023, cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Argumentele apelantului:

La 26 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, Mitrofan Valeriu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 mai 2023, iar la 11 septembrie 2023 a fost înregistrată cererea de apel motivată, prin care s-a solicitat casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, făcând o sinteză a evenimentelor produse la locul său de muncă, anterior intentării cauzelor penale pe numele lui, prin prisma normelor legislației naționale și internaționale privind angajarea răspunderii statului în urma acțiunilor Organelor de Urmărire Penală, apelantul Mitrofan Valeriu, a invocat că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de fond eronat a motivat respingerea acțiunii, precum că circumstanțele de fapt menționate în acțiune nu cad sub incidența temeiurilor de drept și cazurilor de apariție a dreptului la repararea prejudiciului în condițiile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Suplimentar, făcând referire la circumstanțele de fapt ale pricinii cu referire la acțiunile organelor de drept în privința apelantului, în coroborare cu jurisprudența națională și internațională, apelantul a menționat că instanța de fond nu a ținut cont de temeiurile de fapt și de drept ale cauzei care stabilesc incontestabil că reclamantul/apelant întrunește condițiile necesare pentru constatarea răspunderii statului, în temeiul prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Astfel, a remarcat faptul că fără motive rezonabile și în lipsa unor probelor pertinente, în perioada anilor 2000-2007, împotriva lui au fost fabricate la comandă, 26 dosare penale, dintre care 4 dosare penale au fost încetate în baza ordonanțelor privind încetarea urmăririi penale din motivul lipsei de infracțiune, iar 22 dosare penale au fost remise în instanța de judecată.

În acest sens, făcând o retrospectivă a circumstanțelor legate de intentarea cauzelor penale pe numele său, precum și a procedurii de examinare a acestor cauze în instanțele corespunzătoare, apelantul a menționat că ofițerii de urmărire penală, procurorii, procurorii ierarhic superiori, judecătorii de instrucție și judecătorii din cadrul instanțelor de fond, din cadrul Curții de Apel Chișinău și cadrul Curții Supreme de Justiție, poartă răspundere personală pentru gestionarea frauduloasă a dosarelor intentate în mod abuziv împotriva lui, fapt care l-a determinat să depună prezenta acțiune împotriva ofițerului de urmărire penală - Țarălungă Roman cu privire la prezentarea scuzelor oficiale în numele statului și repararea prejudiciului moral.

Apelantul consideră că prima instanță nu a ținut cont de faptul că reclamantul și-a întemeiat cererea nu doar în baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, dar și în baza art. 23 din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, conform căruia, demnitarul își exercită mandatul cu bună-credință. În cazul încălcării acestei prevederi, demnitarul poartă răspundere personală. Încălcările comise în exercițiul mandatului atrag răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală în condițiile legii. Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către persoana cu funcție de demnitate publică a obligațiilor, prerogativelor și competențelor sale, de prezența culpei, poate atrage după sine revocarea sau eliberarea din funcție. Temeiul și cauzele revocării sau eliberării din funcție din motive imputabile demnitarului se vor indica în actul corespunzător.

Tot aici, apelantul subliniază că, în Anexa nr. 1 la din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate, președintele, vice președintele și procurorii de toate nivelurile sunt persoane cu funcții de demnitate publică.

Suplimentar, în corespundere cu prevederile art. 2006 din Codul civil, apelantul a menționat că, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave. Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin. (1). Obligația de reparare a prejudiciului nu se naște în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenție ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. În cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului când autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligației. Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta.

La caz, apelantul a reiterat că, potrivit hotărârii Curții Europene a Dreptului Omului din 15 aprilie 2013 (cauza Mitrofan contra Republicii Moldova - cererea nr. 50054/07) cât și a deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, se confirmă faptul că Mitrofan Valeriu a fost condamnat și s-a aflat în detenție ilegal, în baza unui articol care nu există în Codul penal al RM, aflându-se în detenție în mod ilegal pe parcursul a 240 zile.

Astfel, în cazul dat există și sunt întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de art. 3 cât și de art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Apelantul consideră că instanța de fond a ignorat solicitarea lui prin care a cerut instanței să aplice direct prevederile art. 5 și art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, care prevede că orice persoană care este victimă unei arestări sau a unei dețineri în condiții contrare dispozițiilor acestui articol are dreptul la reparații.

În context, apelantul a menționat că prima instanță nu a ținut cont de practica națională pe cauze simulare, precum încheierea Curții Supreme de Jusiție din 14 aprilie 2021, dosarul nr. 2ra-334/2021, cauza Obneavco Vladimir către Ministerul Justiției al RM și decizia Curții Supreme de Jusiție din 16 iunie 2021, dosarul nr. 2ra-851/21, cauza Vladimir Karatun către Ministerul Justiției al RM.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 26 mai 2023, iar apelul a fost depus la 26 iunie 2023, Colegiul civil constată că apelul declarat de Mitrofan Valeriu, este în termen.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

La ședința de judecată, participanții în proces nu s-au prezentat și nu au depus cereri sau demersuri, deși procedura de citare legală a fost respectată de către instanța de apel.

În acest context și luând în considerație că procedura înștiințării legale a participanților la proces a fost respectată, Colegiul civil menționează că în temeiul art. 379 alin. (1) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind materialele cauzei, verificând legalitatea hotărârii primei instanțe prin prisma materialelor pricinii și normelor legale, Colegiul civil ajunge la concluzia că apelul urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

De asemenea, conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Instanța de apel mai menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit că, la 09 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion, a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010329; - La 10 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010369; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010367; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010368; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010370; - La 11 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion a emis o rezoluție privind pornirea urmăririi penale în privința lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010371.

De asemenea, la 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010367; - La 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan

Valeriu în dosarul penal nr. 2004010330; - La 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010367.

La 19 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Ciobanu Ion, a emis rezoluția privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010447, rezoluție contrasemnată de procurorul Dulgheru Ion.

La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010328; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010329; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010371; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010370; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010368; - La 23 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010447; - La 25 martie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena a emis propunere de conexare a cauzelor penale nr. 2004010328, 2004010329, 2004010330, 2004010367, 2004010368, 2004010369, 2004010370, 2004010371, 2004010447, fiindu-i atribuit un singur număr 2004010328, la aceeași dată fiind emisă și ordonanță de conexare a cauzelor penale.

La 18 iunie 2004, ofițerul de urmărire penală, Dogaru Elena a emis ordonanță de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu, în dosarul penal nr. 2004010328, contrasemnată de procurorul Dulghieru Ion.

La 18 iunie 2004, procurorul Dulghieru Ion a emis ordonanță de aplicare a măsurii preventive față de învinuitul Mitrofan Valeriu.

La 18 iunie 2004, procurorul Dulghieru Ion emis ordonanța de a nu părăsi localitatea în privința învinuitului Mitrofan Valeriu.

Ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis propunere cu privire la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, care a fost adresată procurorului sectorului Centru, Morozan Marin, pentru eliberarea unui mandat de arest pe un termen de 30 de zile.

La 14 septembrie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena, a emis două rezoluții privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Mitrofan Valeriu în dosarele penale nr. 2004011238 și nr. 2004011239, procuror Garaba Iurie.

La 15 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău, Agatii Nadejda, a emis ordonanță de conexare a cauzelor penale nr.

2004011238 și 2004011239, la cauza penală nr. 2004010328, oferindu-i numărul de înregistrare 2004010338.

La 23 septembrie 2004, ofițerul de urmărire penală - Dogaru Elena a întocmit proces-verbal de reținere a lui Mitrofan Valeriu.

La 23 septembrie 2004, ofițerul de urmărire penală Buzulan Eugeniu a întocmit proces-verbal de percheziție corporală în privința lui Mitrofan Valeriu.

La 24 septembrie 2004, Judecătoria Centru mun. Chișinău a emis încheiere prin care a eliberat mandat de arest pentru 30 de zile pe numele lui Mitrofan Valeriu, cu reținerea acestuia din sala de judecată.

La 24 septembrie 2004, judecătorul Ion Busuioc din cadrul Judecătoriei Centru mun. Chișinău a emis încheiere prin care a admis demersul procurorului Agatii Nadejda și a eliberat mandat de arestare preventivă pe un termen de 20 zile.

La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda, a emis ordonanță de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu; - La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a întocmit proces-verbal de audiere a învinuitului Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2004010328; - La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a întocmit proces-verbal de informare a învinuitului Mitrofan Valeriu despre terminarea urmăririi penale în dosarul nr. 2004010328; - La 29 septembrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a întocmit proces-verbal de prezentare învinuitului Mitrofan Valeriu a materialelor de urmărire penală în dosarul nr. 2004010328.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2004, a fost admis recursul apărătorului lui Mitrofan Valeriu, cu casarea încheierii Judecătoriei Centru mun. Chișinău și mandatului de arest din 24 septembrie 2004 și, pronunțarea unei noi hotărâre prin care, demersul procurorului privind arestarea preventivă a învinuitului Mitrofan Valeriu, a fost respinsă, eliberându-l de sub arest din sala de judecată.

La 08 octombrie 2004, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Agatii Nadejda a emis ordonanță de aplicare a măsurii preventive față de învinuitul Mitrofan Valeriu de a nu părăsi localitatea. La aceeași dată, procurorul a înaintat lui Mitrofan Valeriu rechizitoriul.

La 05 ianuarie 2005, procurorul în Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău, Alexa Iurie a emis rezoluție privind încheierea urmăririi penale în dosarul penal nr. 20050053, contrasemnată de procurorul Marin Morozan.

La 18 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Țarălungă Roman a întocmit proces-verbal privind pornirea urmăririi penale în dosarul penal nr. 2005010075 față de Mitrofan Valeriu, procuror Iurie Alexa.

La 19 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel, a întocmit rezoluția de începere a urmăririi penale față de Mitrofan Valeriu în dosarul nr. 2005010081.

La 19 ianuarie 2005, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Alexa Iurie a emis ordonanță de conexare a cauzelor penale nr. 2005010053, 2005010075, 2005010081, într-o singură cauză penală sub nr. 2005010053.

La 28 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a emis ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010075.

La 28 ianuarie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a întocmit proces-verbal de audiere a bănuitului Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010075.

La 28 martie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a întocmit proces-verbal de audiere suplimentară a bănuitului Mitrofan Valeriu.

La 14 aprilie 2005, ofițerul de urmărire penală emite propunere de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010053 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b, c, d, art. 195 alin. (1) și art. 238 din Codul penal, propunere care a fost aprobată de șeful serviciului urmărire penală, Florea Vasile.

La 05 aprilie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel, a întocmit demers privind prelungirea termenului exercitării urmăririi penale în dosarul penal nr. 2005010053, unde Mitrofan Valeriu avea calitatea de învinuit, demers aprobat de șeful Secției urmărire penală, Florea Vasile și de procurorul Bîstrițchi Alexandru.

La 20 aprilie 2005, ofițerul de urmărire penală Cigoreanu Marcel a emis ordonanță de punere sub învinuire a lui Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2004010053 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (1) și art. 361 alin. (1) din Codul penal.

La 20 aprilie 2005, procurorul în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău, Alexa Iurie a emis ordonanță de aplicare a măsurii preventive față de învinuitul Mitrofan Valeriu în dosarul penal nr. 2005010053, la aceeași dată, fiind emis și rechizitoriu.

Prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006, Mitrofan Valeriu a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 352 alin. (2) lit. a), e), din Codul penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, dar a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal și, în baza acestei norme, i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. S-a indicat, că termenul de ispășire a pedepsei de calculat din 20

noiembrie 2006, ora 15:15, din momentul reținerii, iar măsura de reprimare a inculpatului s-a schimbat de la angajamentul de nepărăsire a localității cu arest preventiv imediat din sala de judecată. S-a inclus în termenul de ispășire a pedepsei și termenul aflării sub arest din 23 septembrie 2004 până la 30 septembrie 2004.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2007, s-a admis cererea înaintată de Mitrofan Valeriu, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006, în partea condamnării lui Mitrofan Valeriu și s-a pronunțat o nouă decizie prin care s-a stabilit o pedeapsă de 8 luni de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere pe un termen de 2 ani.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2007, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2007 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Mitrofan Valeriu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, acesta fiind eliberat din sala de judecată, fără privarea de dreptul de a ocupa careva funcții sau de a exercita o anumită formă de activitate.

Examinând contestația împotriva Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2007, prin hotărârea din 15 aprilie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat în unanimitate încălcarea art. 3 din Convenție, cu șase voturi pentru și unul împotrivă, a constatat încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție, iar cu unanimitate de voturi a constatat că a avut loc încălcarea art. 13 din Convenție.

Astfel, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2014, sa admis cererea de revizuire depusă de Mitrofan Valeriu, fiind dispusă rejudecarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, s-a respins apelul declarat de procurorul în Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău - Radu Sîli, ca depus peste termen, s-a admis apelul declarat de avocatul Alexandru Bodrug în interesele lui Mitrofan Valeriu, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006 și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, procesul penal în privința lui Mitrofan Valeriu în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal, s-a încetat pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, cu încetarea de drept a măsurii preventive – arestul preventiv.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2015, s-a admis recursul ordinar declarat de inculpatul Mitrofan Valeriu în propria cauză penală, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, s-a admis apelul avocatului Alexandru Bodrug în numele și interesele inculpatului Mitrofan Valeriu, s-a casat sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006 și s-a

pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: Mitrofan Valeriu în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal, s-a achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, invocând că fără careva motiv rezonabil în lipsa unor probe pertinente, a fost tras ilegal la răspundere penală, iar pe timpul tragerii la răspundere penală a fost nevoit sa suporte umilință și disconfort enorm din care motiv a primit traume psihologice sub forma de stare de stres, care sunt iremediabile, precum și că datorită acțiunilor abuzive și ilegale ale ofițerului de urmărire penală Țarălungă Roman, a fost privat în mod ilegal de posibilitatea de a munci, pentru o perioadă de 11 ani 5 luni, Mitrofan Valeriu a înaintat prezenta acțiune în judecată, concretizată pe parcurs, solicitând obligarea ofițerului de urmărire penală - Roman Țarălungă să-i aducă scuze oficiale în numele statului, și încasarea de la pârât a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 mai 2023, cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Examinând materialele cauzei în raport cu circumstanțele de fapt și de drept aplicabile speței date, instanța de apel consideră că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, din următoarele considerente.

În materie de drept, este de menționat că potrivit art. 23 alin. (3) din Codul de procedură penală, persoana achitată sau în privința căreia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare are dreptul să fie repusă în drepturile personale pierdute, precum și să fie despăgubită pentru prejudiciul care i-a fost cauzat.

Conform art. 524 din Codul de procedură penală, persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale instanțelor judecătorești, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislației cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

În conformitate cu art. 525 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, acțiunea pentru repararea prejudiciului poate fi inițiată în termen de trei ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului conform prevederilor art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Astfel, potrivit art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin acțiuni ilicite se înțeleg - acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la

contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).

În temeiul art. 3 alin. (1) din Lege, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală, b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității, c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice, d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată, e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației, f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

Potrivit art. 6 din aceiași Lege, prevede că dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare, b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare, c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice, d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Totodată, potrivit art. 12 al Legii citate, procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior aduce scuze oficiale în numele statului persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale. Scuzele oficiale ale procurorului se aduc în cazul: a) scoaterii integrale a persoanei de sub urmărire penală; b) încetării urmăririi penale în cazurile prevăzute la art. 275 pct. 7) și 8) și art. 285 alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală; c) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare. Procurorul prezintă scuzele oficiale,

în formă scrisă, victimei acțiunilor ilicite sau rudelor apropiate ale acesteia. La solicitarea victimei, scuzele oficiale se difuzează prin aceleași mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea persoanei. Scuzele oficiale sunt aduse în termen de 15 zile de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului.

La caz, instanța de apel consideră irelevantă speței, concluzia apelantului Mitrofan Valeriu cu referire la faptul că în circumstanțele în care, prin hotărârea din 15 aprilie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a constatat încălcarea art. 3 din Convenție, încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție și încălcarea art. 13 din Convenție, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016 s-a casat sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20 noiembrie 2006 și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: Mitrofan Valeriu în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal, s-a achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, atunci survine cazul răspunderii pârâtului în condițiile Legii nr. 1545.

Or, în acest sens, este susținută ca fiind întemeiată și legală soluția primei instanțe, privind respingerea acțiunii reclamantului/apelant, ca fiind înaintată împotriva unui pârât necorespunzător, deoarece, după cum reiese din materialele cauzei, la momentul pornirii urmăririi penale față de Mitrofan Valeriu, pârâtul/intimat Roman Țarălungă a întocmit procesul-verbal din 18 ianuarie 2005, privind pornirea urmăririi penale în dosarul penal nr. 2005010075, deținând funcția de ofițer de urmărire penală, iar pe caz procuror fiind Iurie Alexa.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel consideră întemeiată concluzia primei instanțe și, pe cale de consecință, nefondate pretențiile reclamantului/apelant, cu privire la aducerea scuzelor oficiale în numele statului persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale, deoarece, cu referire la prevederile art. 12 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, cerința cu privire la aducerea scuzelor oficiale în numele statului persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale, **urmează a fi îndreptată doar împotriva procurorului care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorului ierarhic superior**.

Respectiv, prima instanță întemeiat a apreciat ca irelevantă cerința lui Mitrofan Valeriu cu privire la obligarea pârâtului să aducă scuze oficiale în numele statului, deoarece și aceasta a fost înaintată împotriva unui pârât necorespunzător, precum și corect a respins cerința subsecventă cu privire la repararea prejudiciului moral.

De asemenea, cu referire la argumentele apelantului despre oportunitatea reparării prejudiciului cauzat prin acțiunile ofițerului de urmărire penală, Colegiul

civil menționează că remediile indicate în Legea nr.1545, sunt aplicabile situațiilor în care se afectează drepturi precum libertatea, siguranța, dreptul de proprietate, viața intimă, siguranța economică, dreptul la corespondență e. t. c.

Or, atât timp cât actele la care a făcut referire și care au fost întocmite de către ofițerul de urmărire penală - Roman Țarălungă, nu au fost constatate ca ilegale și întocmite cu derogare de la prevederile legislației în vigoare, instanța de apel consideră că Mitrofan Valeriu nu a probat cauzarea unor suferințe sau prejudicii prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală.

Cu referire la argumentele apelantului în privința netemeiniciei concluziei instanței de fond privind recuperarea prejudiciului moral, Colegiul civil consideră că acestea sunt nefondate, or, în lumina celor expuse supra acestea nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Mai mult ca atât, reflectând asupra cumulului de argumente ale apelantului, în lumina circumstanțelor stabilite, instanța de apel menționează că concluziile și argumentele acestuia nu schimbă situația de fapt a pricinii, iar argumentele aduse de apelant în susținerea poziției sale, sunt pur declarative, fără un suport legal și probatoriu, mai mult ca atât fiind similare celora din prima instanță, asupra cărora prima instanță s-a expus.

Suplimentar, cu referire la argumentele invocate în cererea de apel, Colegiul civil menționează că potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art. 372 alin. (1) din Cod, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

Nu în ultimul rând, Colegiul civil menționează că fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

În acest sens, pe lângă faptul că apelantul face doar o descriere a circumstanțelor legate de apariția conflictelor în cadrul entității unde a activat, urmate de mai multe rezoluții privind pornirea urmăririi penale, precum și acte judecătorești de condamnare și, respectiv achitare, Colegiul civil menționează că din argumentele apelantului nu se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile sale legale, or, apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi, în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și le-a fost dată apreciere corectă.

De asemenea, în opinia Colegiului civil, prima instanță a examinat pricina, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încât părțile au avut posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, respectiv acordând posibilitate participanților la proces de a-și expune poziția, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Instanța de apel consideră declarative argumentele apelantului ce țin de fondul cauzei, or, în circumstanțele descrise mai sus, argumentele invocate în apel, nu pot constitui temei de admitere a apelului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărârii contestate.

Colegiul civil remarcă faptul că în urma pronunțării asupra tuturor aspectelor juridice și făcând trimitere, atât la probele administrate, cât și dispozițiile legale aplicabile la caz, soluția dată de instanța de fond este corectă.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”. . . art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, iar cererea de apel este nefondată, instanța de apel ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de Mitrofan Valeriu.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 mai 2023, emisă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mitrofan Valeriu împotriva OUP Roman Țarălungă cu privire la obligarea pârâtului să aducă scuze oficiale în numele statului, și repararea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Nelea Budăi

Judecătorii: Iurie Cotruță

Ion Țurcan